

Betreft: reactie McDonald's : Internetconsultatie 'Ministeriële regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik'

Amsterdam, 3 december 2021

Geachte heer Van Weyenberg,

Met veel interesse heeft McDonald's Nederland kennisgenomen van de internetconsultatie betreffende de Ministeriële Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (wegwerpplastic). De bepalingen en de doelstellingen van deze wetgeving sluiten goed aan op de wereldwijde ambities van McDonald's om haar verpakkingen te verminderen, te verduurzamen en te recyclen, zodat er minder plasticafval in het milieu komt.

Beleid en ambities verpakkingen McDonald's

Het verbeteren van de duurzaamheid van onze verpakkingen en de beweging naar een circulaire economie zijn topprioriteiten voor McDonald's wereldwijd, en daarmee ook in Nederland. Een circulaire strategie ondersteunt de veerkracht van ons bedrijf, helpt onze omgeving schoon te houden, zuinig te zijn met grondstoffen en de planeet te beschermen voor toekomstige generaties. McDonald's heeft wereldwijd de ambitie om in 2025 100% van de productverpakkingen te maken van hernieuwbaar, gerecycled of gecertificeerd materiaal.

En we zijn in Nederland goed op weg: op dit moment is 85% van de productverpakkingen die McDonald's in Nederland gebruikt, gemaakt van hernieuwbare, gerecyclede of gecertificeerde materialen. Daarnaast heeft McDonald's Nederland het doel om het aandeel van het afval dat wordt gerecycled te verhogen van 41% op dit moment naar 90% in 2025.

Ook het terugdringen van zwerfafval heeft in Nederland voor McDonald's lokaal al decennia de grootste prioriteit. We zijn trots dat McDonald's in Nederland een leidersrol heeft als het gaat om het voorlichten en nudgen van onze gasten over zwerfafval. Dat doen we met massamediale consumenten campagnes, lokale inzet van onze 254 restaurants met elk 1 Fte die ruim buiten hun eigen terrein voor een schone omgeving zorgen en gevraagd de wijk en omgeving in fietsen om hotspots op te ruimen, evenals het volledig nascheiden van restafval van gasten. Ook kijken we verder en beperken foodwaste met een geavanceerd voorraadbestelsysteem, en verse bereiding op bestelling. Daarnaast worden acht afvalstromen in de keuken apart gescheiden, ingezameld en verwerkt. Zo wordt de gebruikte plantaardige frituurolie volledig verwerkt tot hernieuwbare biodiesel waar onze bevoorradingstrucks op rijden en loopt een pilot in samenwerking met het Ministerie van LNV om frietverspil tot voer te verwerken. Kortom verminderen en verduurzamen van verpakkingen en afval heeft onze prioriteit en dat doen we dagelijks in samenwerking met stakeholders als Nederland Schoon, Plastic Pact NL, lokale overheden en Rijkswaterstaat.

Om onze rol van marktleider waar te maken zetten we daarom in Nederland ambitieuze stappen om minder afval te produceren, van begin tot eind: Ter illustratie is een factsheet bijgevoegd met de strategie en ambities van McDonald's in Nederland op dit terrein.

Onze verpakkingen hebben een belangrijke rol in het verminderen van voedselverspilling en helpen ons om snel en veilig, warm en vers bereid voedsel aan onze gasten te serveren. We zijn ons er echter van bewust dat, wanneer verpakkingen- en plastic afval niet op de juiste manier wordt ingezameld of gerecycled, dit een negatieve impact kan hebben op de planeet met zwerfafval en vervuiling als gevolg. Het uitgangspunt voor

McDonald's daarbij: Dit kunnen we niet alleen aanpakken, dit doen we samen. We weten dat wij een belangrijke rol hebben in deze discussie, en zullen daarom blijven samenwerken met onze partners in de supply chain, onze gasten en (lokale) stakeholders. De overheid is hierin onmisbaar voor een effectief wet- en regelgevend kader, dat gestoeld is op wetenschappelijk bewijs en onderbouwd met data, om een versnelling van innovatie in de sector te stimuleren en acceptatie in de hele keten tot en met de consument te realiseren. Samen kunnen we op die manier circulariteit bewerkstelligen die verantwoord, duurzaam en effectief is.

Suggesties, vragen en aandachtspunten voor de ministeriële regeling

De ministeriële regeling bestaat uit maatregelen om een consumptiereductie van eenmalig plastic bekertjes en maaltijdverpakkingen te bewerkstelligen waarbij herbruikbaar als de norm wordt gezien. Deze maatregelen bieden kansen, maar zullen ook een grote impact hebben op onze bedrijfsvoering. McDonald's is ervan overtuigd dat circulariteit geïntegreerde oplossingen voor duurzame verpakkingen vereist, maar ook er niet één oplossing is maar meerdere. In het algemeen willen wij benadrukken dat een overgang van wegwerp naar herbruikbaar meer is dan wetgeving alleen: het is een ingrijpende verandering, die tijd kost om efficiënt en effectief in te richten en die ook om een gedragsverandering van consumenten vraagt.

McDonald's Nederland is kijkt zorgvuldig naar pilots voor herbruikbare systemen die momenteel worden getest door McDonald's op verschillende locaties wereldwijd, maar we weten ook dat het creëren van nieuwe oplossingen gepaard gaat met complexiteit. Om de positieve effecten op het milieu, en tegelijkertijd prestaties, veiligheid en gemak voor onze gasten te garanderen, moeten we deze complexiteit goed in zijn geheel begrijpen. Dat doen we met dergelijke pilots. Naast wetgeving, is daarom een plan en infrastructuur voor implementatie nodig voor de hele industrie en keten. We zijn benieuwd hoe de Staatssecretaris dit proces wil gaan inrichten in de gehele keten en welke rol de overheid hierin voor zichzelf ziet om dit te faciliteren.

In deze zienswijze staan we stil bij de reductiemaatregelen voor het verminderen van gebruik van wegwerpbekertjes en voedselverpakkingen, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen consumptie ter plaatse en consumptie voor onderweg, maaltijdbezorging en afhalen. Ook gaan wij in op het richtbedrag voor wegwerpverpakkingen en de uitgebreide regeling t.a.v. producentenverantwoordelijkheid.

Artikel 2.1 (maatregelen eet- en drinkgelegenheden met consumptie ter plaatse)

Voor consumptie ter plaatse bevat de regeling een **verbod (onder voorwaarden)** op het gebruik van wegwerpbekertjes (vanaf 1 januari 2023) en –voedselverpakkingen (vanaf 1 januari 2024) welke plastic bevatten. Aanbieders van maaltijden en dranken die gebruik maken van verpakkingen en bekertjes met een plastic component krijgen drie opties:

1. Het aanbieden van herbruikbare verpakkingen en drinkbekertjes.
2. Het aanbieden van wegwerpverpakkingen die geen plastic bevatten.
3. Het aanbieden van voedselverpakkingen en drinkbekertjes voor eenmalig gebruik geïntegreerd in een systeem met inzameling ter plaatse en hoogwaardige recycling.¹

¹ In 2023: 75 gewichtsprocent, in 2024: 80 gewichtsprocent; in 2025: 85 gewichtsprocent; in 2026 en verder: 90 gewichtsprocent.

Reactie McDonald's

1. McDonald's vindt dat **herbruikbare verpakkingen** als één van de mogelijkheden binnen een scala aan duurzame oplossingen moeten worden gezien: het uitgangspunt is dat zowel verpakkingen voor eenmalig gebruik als herbruikbare verpakkingen worden ontworpen, ontwikkeld en geïmplementeerd in overeenstemming met duurzaamheids- en circulariteitsprincipes. Onze ambitie is ervoor te zorgen dat alle soorten verpakkingen zo water-, energie- en koolstofefficiënt zijn als mogelijk is. McDonald's voert momenteel wereldwijd pilots uit die ons helpen om de functionaliteit, implementatie, veiligheid en hygiëne, milieueffecten en gastenervaring van herbruikbare verpakkingen te begrijpen, testen en te evalueren.

Hoewel deze pilots nog relatief nieuw zijn en we de uitkomsten nog bestuderen, weten we dat een volledige vervanging van onze verpakkingen door herbruikbare alternatieven in de realiteit een grote omslag en investering zal zijn: een aanzienlijke verandering in werkwijze voor onze restaurants, capaciteit van medewerkers en impact op de operatie. Dit kost tijd: voor de investering, de optimalisatie van innovatie, inkoop en productie, de implementatie en ook de communicatie richting onze gasten en de uiteindelijke gedragsverandering.

Suggestie:

- McDonald's wil deel uitmaken en zich blijven inzetten voor een circulaire economie, door oplossingen te vinden met de juiste balans tussen het bevorderen van circulariteit en het vermijden van onevenredige kosten en lasten voor de industrie, met name in tijden van corona en de daarmee samenhangende uitdagingen. We adviseren om die reden het verbod op het gebruik van wegwerp pas in te voeren **per 2024**, en daarbij te starten met consumptie ter plaatse. Op die manier krijgt de horeca meer tijd en ruimte om deze overgang te faciliteren en kan dit in de restaurants getest worden, zodat het naderhand op efficiënte wijze kan worden ingevoerd voor take-out en delivery. Dit geeft de industrie de mogelijkheid de beste oplossing te verkennen, en de consument de tijd om te wennen. Om hierin samenwerking in de hele keten goed te borgen, is tijd en geld nodig.
2. **Het verbieden van wegwerp en aanbieden van duurzame verpakkingen zonder plastic** past in het streven van McDonald's om minder verpakkingen uit te geven en duurzame of recyclebare alternatieven te ontwikkelen, mede daarom zijn wij ook partner van Plastic Pact NL en Circup; zo'n 80% van onze verpakkingen bestaat uit papier of karton. Echter zijn er nog niet voor alle maaltijdverpakkingen (zoals sauscupjes, groente en fruitzakjes) en drinkbekers (10% PE-liner) alternatieven zonder plastic beschikbaar, die garantie bieden op kwaliteit, voedselveiligheid en om producten voldoende warm, koud, vers te houden. Een voorbeeld hiervan zijn de polypropyleen zakjes voor gesneden groenten en fruit, standaard onderdeel van onze Happy Meals: kunststof is nodig als barrière om het product te beschermen. We onderzoeken wel de mogelijkheden om voor deze verpakking gebruik te maken van gerecycled of hernieuwbaar plastic. McDonald's wil daarom benadrukken dat dit een proces in ontwikkeling is: omdat er grote verschillen zijn tussen verpakkingstypes en de mate waarin alternatieve materialen beschikbaar, bruikbaar en duurzaam zijn en die bovendien voedselveiligheid en -kwaliteit waarborgen.

Suggestie:

- Focus op de items waarvoor een herbruikbaar alternatief reeds beschikbaar is en voldoende kwaliteit en veiligheid kan garanderen, laat kleine items als saucupjes en zakjes voor groente en fruit voorlopig buiten de scope van de regelgeving, tot hier een veilig alternatief voor ontwikkeld is.
- 3. Het inzamelen en hoogwaardig recycleren van kunststof voedselverpakkingen en drinkbekers voor eenmalig gebruik** is in lijn met de eigen inzet en doelstellingen van McDonald's op dit terrein. Sinds eind 2019 zijn wij gestart met het nascheiden van restafval van gasten samen met ketenpartners wordt met gebruik van slimme techniek plastic en papier gescheiden uit de redelijk homogene restafvalstroom. In 2022 wordt 100% van ons afval nagescheiden, zodat we in 2025 zo veel mogelijk grondstoffen uit dit restafval kunnen recycleren tot materialen voor nieuwe producten. Om tot een betere inzameling en recycling van koffiebekers te komen is McDonald's bovendien samen met Selecta, NS Stations en het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV) het initiatief CIRCUP gestart (*Circulaire Inzameling en Recycling van papieren Cups en overige Papierlaminaatverpakkingen*) met als doelstelling de bekers uit de diverse afvalstromen te verzamelen en met zo weinig mogelijk vervuiling bij de recyclers aan te bieden en te laten recycleren tot mooie producten. McDonald's werkt daarnaast aan cups die van een watermerk worden voorzien om deze vervolgens machinaal, op basis van het watermerk, te kunnen nascheiden als onderdeel van dit project. Zo ontstaat een homogene stroom van cups, voor verdere recycling. We zijn trots op deze innovaties en kijken er naar uit hoe dit project zich verder zal ontwikkelen de komende maanden. Om die reden is het van belang de scope van de wetgeving goed te definiëren als het gaat om inzameling en recycling en daarnaast te verduidelijken hoe dit gemonitord en gemeten zal worden. Het systeem dient ingericht te worden op een zo hoogwaardig mogelijke inzameling, waarbij ook ruimte gelaten wordt voor innovatieve oplossingen van de sector zelf.

Vragen en suggesties:

- Een nadere **definiëring van hoogwaardige recycling** is wenselijk: is dat van beker naar beker binnen de eigen keten of volstaat bijvoorbeeld het gebruik van de vezels van oude cups voor een deel van de nieuwe cups of als grondstof voor voedselverpakkingen van anderen?
- Overweeg **sturing vanuit de gehele verpakkingsindustrie** (producenten en verwerkers) zodat er onderling meer afstemming plaatsvindt waardoor de afvalstroom van verpakkingen homogener wordt en daardoor gemakkelijker verwerkt kan worden. Het gebruik van een watermerk kan hierbij een mogelijkheid zijn.
- Verduidelijk hoe **de doelstellingen gemeten worden** en op welke wijze restaurants en partners in de keten dit systeem dienen in te richten.
- Bied ruimte aan bedrijven die deel uit maken van een global supply chain. Waarbij innovaties niet altijd in Nederland worden getest maar in andere markten. Implementatie in de Nederlandse markt van een innovatie (bijvoorbeeld saucups) zal dan plaatsvinden met impact in Nederland en daarbuiten, maar gaat soms in kleinere stappen.

Artikel 2.2 (maatregelen eet- en drinkgelegenheden met consumptie om mee te nemen of te bezorgen)

Voor consumptie voor onderweg, maaltijdbezorging en afhalen verplicht de regeling voor het verstrekken van voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik **een meerprijs** te vragen ten opzichte van de prijs van het voedsel of de drank per afzonderlijk kunststofproduct.

De exploitant wordt daarnaast verplicht een **herbruikbaar alternatief** aan te bieden door het aanbieden van een retoursysteem. Door de consument meegenomen bekers of bakjes (**bring your own**) kunnen daarin worden gelijkgesteld.

Reactie McDonald's

Het ministerie vraagt of een **richtbedrag** wenselijk is voor wegwerpverpakkingen en bekers die niet meer gratis verstrekt mogen worden.

Suggestie:

- Ervan uitgaande dat het heffen van een meerprijs een vast gegeven is in de regeling, is McDonald's voorstander van een differentiatie in tarieven, die overgelaten moet worden aan de markt, zoals ook is ingevoerd bij plastic tasjes. Een klein of groter item hebben hierin vanzelfsprekend een andere waarde.

McDonald's erkent en waardeert de inzet van de overheid ten aanzien van herbruikbare materialen door een voorstel te doen waarin ruimte is voor verschillende voorkeuren, in plaats van een one-size-fits-all benadering. McDonald's maakt zich echter zorgen maken over de operationele complexiteit en uitdagingen die gepaard gaan met consumptie onderweg, bezorging en afhalen. Het verplicht aanbieden van een **herbruikbaar alternatief** voor consumptie on the go staat of valt om die reden bij een succesvol retoursysteem: Het is voor McDonald's op dit moment onduidelijk hoe herbruikbare verpakkingen terug in het systeem gebracht kunnen worden, in het bijzonder in geval van bezorging: dit is namelijk per definitie één richtingsverkeer. Een werkbaar retoursysteem is daarom niet een omslag die McDonald's zelf kan maken, maar afhankelijk van een ketenaanpak voor de gehele foodservice. McDonald's is als grote keten absoluut welwillend hierover mee te denken, pilots of partnerships aan te gaan. Maar nogmaals is dit iets wat we als systeem gezamenlijk moeten inrichten, en niet als horeca zelf.

Een systeem van **Bring Your Own** (BYO) is voor sommige ondernemers in het algemeen een oplossing om geen herbruikbare lijn aan te hoeven schaffen. Echter vanwege hygiëne en voedselveiligheid is dit voor McDonald's geen reële optie. Hygiëne is bovendien door de pandemie nog belangrijker geworden. Daarnaast vormen maatvoering (past een meegebrachte verpakking wel in een machine) en handling (heen en weer lopen met dienbladen) een operationeel probleem. BYO is voor McDonald's daarom niet wenselijk en in de praktijk niet uitvoerbaar als alternatief.

Suggesties:

- De implementatie van herbruikbare verpakkingen voor consumptie onderweg is aanzienlijk gecompliceerder dan voor consumptie ter plekke, met name vanwege voedselveiligheid en hygiëne-eisen. Om die reden adviseren wij het ministerie het verplichten van herbruikbaar **gefaseerd in te voeren**, net zoals de lidstaten om ons heen: waarbij de overgang eerst gemaakt wordt in **consumptie ter plaatse**. Dit biedt ook ruimte om succesvol een retourneringssysteem te ontwikkelen, en de overgang van wegwerp naar herbruikbaar gefaseerd in te voeren. **Wij stellen daarom een gefaseerde transitie voor, waarin herbruikbare verpakkingen eerst bij consumptie ter plaatse wordt ingevoerd en pas op een later moment voor consumptie onderweg.**
- Bedrijven hebben **flexibiliteit** nodig om zelf de ideale mix van circulaire oplossingen te definiëren die het best bij hun model en bedrijfsvoering passen. Wij adviseren het ministerie daarom dringend om rekening te houden met aspecten als functionaliteit en haalbaarheid, operationele modellen, kosten, veiligheid en hygiëne, milieu-impact en consumentenervaring en uiteindelijk de sector vrij te laten het proces in te richten op een voor hen zo efficiënt mogelijke manier, met een combinatie van herbruikbaar, BYO, duurzame verpakkingen en hoogwaardige inzameling.

- Om tot een werkbaar retourneringssysteem te komen voor consumptie onderweg, is **een infrastructuur** vereist waarbij de gehele keten betrokken is. Wij zien hier een rol voor de overheid in het opzetten en faciliteren ervan zodat een effectieve keten ontstaat wanneer het gaat om on-the-go en delivery consumptie. Als McDonald's denken we graag met onze partners mee over de inrichting hiervan, samen met de overheid: de horeca kan dit niet alleen.

Hoofdstuk 3. Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)

De regeling bevat tevens een maatregel, waarin producenten van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik via een UPV gaan bijdragen in de kosten voor het opruimen, transport en verwerken van zwerfafval van hun producten. Hiermee wordt het principe van “de vervuiler betaalt” gevolgd en krijgen producenten een financiële prikkel om zich in te zetten de hoeveelheid zwerfafval van hun producten terug te dringen.

Reactie McDonald's

Dat producenten en importeurs verantwoordelijk zijn voor het tegengaan van zwerfafval is een logische maatregel in het kader van vermindering en verduurzaming van kunststof verpakkingen. Het opruimen en inzamelen van zwerfafval is bovendien een belangrijke pijler van het eigen beleid van McDonald's: de restaurantteams van McDonald's gaan iedere dag weer de strijd aan met zwerfafval, met gemiddeld **1 Fte per dag**. En met resultaat: McDonald's Nederland zamelt een ruime meerderheid (**zo'n 92%**) van het door haar op de markt gebrachte verpakkingsmateriaal zelf weer in. De inzameling, nascheiding en gedeeltelijke recycling van dit afval valt, in tegenstelling tot huishoudelijk afval, volledig buiten de vergoedingenstructuur van het Afvalfonds Verpakkingen.

Bij het invoeren van een nieuwe UPV moet echter rekening gehouden worden met een aantal belangrijke factoren. Over de kunststofverpakkingen wordt reeds een reguliere afvalbeheersbijdrage afgedragen. Dit geldt in het geval van McDonald's zowel voor voorverpakte voedingsmiddelen, als verpakkingen zoals bakers. Daarbij is een UPV zeer technisch doordat ze meerdere actoren omvatten (producenten, lokale overheden, verwerkers en gebruikers) in de gehele verpakkingsketen. Een UPV wordt beïnvloed door schommelingen in de markt en daardoor de prijs, waardoor het weinig economische voorspelbaarheid geeft als het niet goed wordt uitgevoerd. Bovendien is, zoals we in andere landen gezien hebben, er infrastructuur nodig om te zorgen dat UPV-systemen effectief kunnen werken. Dit is in onze ogen ook een gedeelde verantwoordelijkheid.

Suggesties:

- McDonald's heeft op dit moment nog veel vragen bij de vorm en uitwerking van de nieuwe UPV zoals voorgesteld in de regeling. **Meer overleg, betrokkenheid en dialoog is nodig** om deze regeling tot stand te brengen.
- In geval van een uitgebreide UPV voor dit type verpakkingen suggereren wij deze gepaard te laten gaan met **het invoeren van een vergoeding op inzameling, sortering en recycling** van het afval hiervan: opdat er vanuit de producentenverantwoordelijkheid dan daadwerkelijk een stimulans tot verduurzaming van afvalbeheer uitgaat.
- Het verminderen van afval vraagt ook om **bewustwording en gedragsverandering bij de consument**. Een voorlichtingscampagne om consumenten bewust te maken verpakkingen niet zomaar op straat te gooien zou hierin ook helpen en hier ligt bij voorbaat een rol voor de overheid

weggelegd. Ook zouden wij meer samenwerking in gedragsverandering bepleiten tussen lokale overheid, bedrijven en burgers voor een schone omgeving.

Concluderend

McDonald's staat als marktleider in Nederland voor het streven naar een circulair systeem en zet zich wereldwijd in om hierin haar bijdrage te leveren. Vanuit die positie werkt McDonald's graag samen met alle partners binnen de keten, én de overheid, om onze doelstellingen zo snel mogelijk te bereiken, maar binnen de realiteit van het systeem waarin we opereren. We begrijpen de inspanningen van de overheid in het introduceren van een regelgevend kader, dat een belangrijke tool zal vormen. Samenwerking, dialoog en verdere verduidelijking zijn nodig om een gelijk speelveld te creëren en innovatie te stimuleren.

Belangrijkste aandachtspunten voor McDonald's zijn daarom tijd en flexibiliteit: tijd die we nodig hebben om dergelijke ingrijpende aanpassingen binnen McDonald's te kunnen doorvoeren, vereist een gefaseerde aanpak, waarbij bedrijven uiteindelijk zelf een mix kunnen kiezen die voor hen het best past en tot duurzame verpakkingen te komen die voedselveiligheid garanderen én bijdragen aan beperking van (food)waste. Het verbieden van wegwerpverpakkingen vereist een systeemverandering, waarin samenwerking in de keten van A tot Z vereist is en een belangrijke rol is weggelegd voor de overheid in het faciliteren van een werkbare infrastructuur voor retournering en hergebruik. We willen de overheid daarbij aanmoedigen om met ons en de industrie samen te werken om zo goed mogelijk te begrijpen hoe we als gehele keten zo goed en effectief mogelijk een circulair systeem tot stand kunnen brengen en houden, dat kan mee veranderen als de dynamiek wijzigt.

Wij kijken uit naar het uiteindelijk voorstel van de Staatssecretaris en zijn vanzelfsprekend bereid in dit traject onze ervaring en kennis te delen.

Met vriendelijke groet,

Eunice Koekkoek

Head of Corporate Communications

McDonald's Nederland B.V.

SAMEN NAAR EEN CIRCULAIR SYSTEEM

DIT DOEN WE NÚ AL

MATERIAALKEUZE

- Van plastic naar houten McFlurry lepel en bestek:
→ *Besparing: 102.000 kilo plastic per jaar*
- McFlurry beker zonder plastic deksel en papieren rietje:
→ *Besparing: 125.000 kilo plastic per jaar*
- Smoothie, Jus d'orange, Chocomel en Fristi in rPET-flesjes
- Statiegeld op plastic flesjes water
- Papieren variant McCafé schoteltje
- Gelamineerde cups met plastic warning label

MAXIMAAL INZAMELEN

- Alle restaurantteams ruimen hun omgeving zichtbaar, frequent en in de wijde omgeving op
- We doen samen met gasten meer voor minder afval en moedigen onze gasten in landelijke campagnes aan om hun afval juist weg te gooien

NASCHEIDING & RECYCLING

- We zijn onderweg naar 100% nascheiding in 2022
- We zijn hoofdpartner van CIRCUP om onze drinkbeker te kunnen laten recycleren tot nieuwe grondstoffen

AMBITIE 2025

100%

van onze productverpakkingen zijn van hernieuwbare, gerecyclede of gecertificeerde materialen gemaakt.

90%

van ons afval wordt gerecycled.

2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026